

שבועות (7)

והקרבתם מנחה חדשה (ויקרא כג. טז)

והקרבתם מנחה חדשה, סימן לדבר מתן תורה צריכה להיות חדשה אצל האדם בכל יום כאילו היום קיבלה מהר סיני. ומה שלא נזכר בתורה בפרוש כי יום זה מתן תורה והטעם הוא: לא רצה ה' להגביל יום ידוע לפי שצריך האדם שיהיה דומה לו בכל יום ויום מכל ימות השנה כאילו באותו יום קיבלה מהר סיני, כי באמת אמרו חז"ל (עירובין נד:): שהתורה נמשלה לדד זה שכל זמן שהתינוק ממשמש בה הוא מוצא טעם חדש כך התורה כל ההוגה בה מוצא בכל יום טעם חדש, ועל כן דין הוא שיהיה דומה אליו בכל יום כאילו היום קיבלה מהר סיני, וא"כ כל יום הוא מתן תורה אצל ההוגים בה על כן אין ראוי להגביל יום ידוע לנתינתה, ועל כן אמרו חז"ל (ספרי ואתחנן ו. ו): שיהיו דברי תורה חדשים עליך ולא כדבר הישן שלבו של אדם קץ בו שהרי באמת אתה מוצא בה דבר חידוש בכל יום ויום, ועל כן אין יום נתינתה מבואר בתורה יותר ממה שנרמז בהבאת מנחה חדשה להורות שהתורה מנחה חדשה בכל יום

ספר "אמרי קדושים בשם כלי יקר"

נעשה ונשמע, רצון לנישואין

המובן בזה הוא, שהנהגה בכל נישואין ישנם שלשה שלבים. השלב הראשון הוא שלב השידוכים. בשלב זה של שידוכים נדרשת דעת האשה באותה מידה ממש כפי שצריכים את דעת האיש. שהרי לא שייך בשלב זה לטעון שהוא ודעתו קובעים. שהרי אם היא לא מעוניינת בו אין כאן שידוך. השלב הבא הוא שלב מעשה הקניין. עיקר מעשה הקניין הוא של האיש אך גם הרצון האישה הוא חלק מעצם הקניין, לעומת זאת השלב הבא, לאחר שנגמר הקניין, האיש קובע הכל בתוך הבית והאשה משועבדת לו. פסח היה השלב הראשון, "אתה בחרתנו", עיקר הבחירה, היא צורך לכרות ברית עם הקב"ה, ברית שתנאיה ברורים: "אם תאבו ושמעתם... ואם תמאנו ומריתם" (ישעיה א יט-כ), זהו ברית של נפש, ברית של דם. לברית זו עם ישראל היו צריכים להסכים וההסכמה שלהם מתבטאת על המסירות נפש. אותה מסירות נפש של שפיכת דם הברית ודם קרבן פסח. כשמגיעים לשבועות, אמנם את ה"מעשה קניין", עושה הקב"ה, אך למעשה צריכים את הרצון שלנו, ורצון זה אינו תנאי בעלמא אלא הוא חלק מעצם כריתת הברית, ה"נעשה ונשמע". רצון זה מבטא את העבודה שאנו נכנסים להסכם הזה גם מצדנו. כך אנו נכנסים לעול תורה ולעול הברית.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פסח ספירת העומר, שבועות"

שלמות בשני חלקי התורה, תנאי לקבלת התורה

ברש"י (בראשית כד. כב) מובא, שאליעזר עבד אברהם נתן לרבקה שני צמידים כנגד לוחות הברית שהם צמודים, ומשקלם היה עשרה זהב כנגד עשרת הדברות. זו לא היתה מתנה מקרית, הכל היה מכוון, והיו בזה דברים גבוהים מאוד. נשאלת השאלה: מה החשיבות בכך שהצמידים צמודים זה לזה? העיקר שמנינים הוא שנים כנגד לוחות הברית! מתרצים המפרשים: אליעזר רואה כיצד רבקה עושה איתו חסד נורא, ילדה בגיל שלוש רצה שוב ושוב אל הבאר, "ותמהר ותער כדה אל השוקת ותריץ עוד אל הבאר לשאוב" (בראשית כד. כ) ובזמן שאליעזר ועבדיו יושבים בנחת, היא שואבת לכל הגמלים, וכידוע גמל שותה כמות לא קטנה, והיא עושה זאת בכזה ברען, ולא מפסיקה אלא רק כשהגמלים כלו לשתות. ממש שלהבת של חסד! כשהוא נוכח שהיא כל כך מיוחדת בענין של בן אדם לחבירו, הוא מביא לה שני צמידים כנגד שני לוחות הברית, שהרי חמשת הדיברות שבלוח הימני הן מצוות שבין אדם למקום, וחמשת הדיברות שבלוח השמאלי הן מצוות שבין אדם לחבירו, והסיבה שהם צמודים יחד באה לרמוז שלא תתכן שלמות במצוות של בן אדם למקום ללא שלמות במצוות של בין אדם לחבירו. כאשר נמצאים בימים של הכנה לקבלת התורה, עלינו להתחזק בשני החלקים הללו, משום שהשלמות בשניהם דוקא, היא התנאי לזכות לקבלת התורה, וכמו שנאמר (שמות יט. ב): "ויחן שם ישראל נגד ההר", ופרש רש"י: כאיש אחד בלב אחד.

ספר "יחי ראובן מועדים"

נתינת התורה

לשאלה הידועה למה לא ניתנה התורה בכללה בתחילת הבריאה, כאשר ברא וסידר הנבראים, מאחר שהתורה היא סדר הנבראים? התשובה היא, כי התורה רק ישראל מוכנים לה, ועדיין לא היו ישראל בתחילתו של העולם. ואם תשאל, למה לא יהיו ישראל בתחילת העולם שתינתן להם התורה? זו אינה שאלה כלל, כי ישראל אין ראוי להם אלא הבריאה בסוף, אחר כל האומות, וזה נמשך אל טבע הבריאה, כי האדם שהוא מבחר התחתונים, ובשבילו הכל נברא, הוא נברא באחרונה, כי הדבר שהוא שלימות הכל ראוי שבו יושלם הכל, וכשם שהאדם שהוא שלימות כל מעשי בראשית, בו נשלמו כל מעשי בראשית, כך ישראל שהם שלימות כל העולם, בהם יושלם הכל. וזה שאמרו (יבמות סא): אתם קרויין אדם, שעניין האדם יש בישראל בבריאתם, שהרי הם נבראו באחרונה. ספר "ברכת חיים בשם מהר"ל"

יום הדין על התורה

כתב השל"ה הקדוש (מסכת שבועות): חייב אדם לשמוח בזה החג ביותר כי הוא שזכינו בו לכתר תורה וכו', והשמחה אשר ישמח תהיה שמחה רוחנית, להודות ולהלל לה' יתברך שנתן לנו התורה, והתעורר מאוד בלבנו להתקדש ולתקן מעשיו ולהיות מוכתר בכתר תורה, לקיים והגית בו יומם ולילה, כי היום הקדוש הזה הוא יומא דדינא.

וכמו שכתב בספר "תולעת יעקב" וז"ל: ודע, כמו שבראש השנה רצה הקב"ה להשגיח ולדרוש מעשי בני אדם, כי הוא יום הבריאה הראשונה וחידוש העולם, כמו שתיקנו לומר זה היום תחילת מעשיך וכו', כן רצה ביום מתן תורתנו שהוא מורה על חידוש העולם, להשגיח ולדרוש על מעשה העולם ולדונו על פירות העולם (כדאיתא בר"ה טז). בעצרת נידונין על פירות האילן, וכבר ביארנו כי הפירות ההם הם הנשמות הפורחות מאילנו של הקב"ה, והעולם נידון ביום זה על התורה שניתנה בו שביטלו עצמם ממנה, עכ"ל. הרי לנו שיום זה צריך חיזוק עצום בלימוד תורה, ותשובה על ביטול תורה, שדין קשה יש לאדם על ביטול תורה כפי שביארנו להלן.
ספר "אוצרות התורה, שבועות"

הלכה: יום טוב

כשם שבשבת אסור לטעום כלום קודם קידוש, ואפילו מים, כך ביום טוב אסור לטעום כלום קודם קידוש של יום טוב. וכשם שהנשים חייבות בקידוש של שבת בכניסתן, כך חייבות בקידוש של יום טוב, ומוציאות את האנשים ידי חובתם וגם אין קידוש של יום טוב אלא במקום סעודה, והקידוש של יום טוב לדעת רוב הפוסקים הוא מצוה מן התורה. חייב לבצוע על שתי ככרות ביום טוב כמו בשבת שצריך לחם משנה ביום טוב.
ספר "חזון עובדיה"

פתגם: תחיה את הרגע, כי המחר היא בינתיים בגדר חלום.
ספר "שמחלה"

חקירה: מתנה טמירתא

אמר לעדים כתבו בסתר ותנו לו, לא מועילה משום הערמה, שפסלוה חכמים, או משום שלא נתנה בלב שלם ולא גמר להקנות (אבן האזל זכייה ומתנה ה-א: רמב"ם הערמה, הפשט הפשוט, לא ניתן בלב שלם).
ספר "יסודות וחקירות"

סיפור: מבני לוי

בחצרו של מלך פולין, שימש כשר אוצר יהודי בשם יששכר בריש הלוי ליהמן. הדבר היה כצנינים בעיניהם של שאר השרים. שהיו שונאי ישראל, והללו השתדלו תמיד להבאיש את ריחו שח יהודי בעיני המלך. יום אחד אמרו נלו למלך" הכיצד הוד מלכותו מפקיד את כל עינינה הכספיים של המלוכה בידיו של יהודי, בן לאותו עם אשר סגד לעגל הזהב! השיב המלך: אתם שוכחים שבני שבט לוי לא השתתפו בפולחן העגל, ושר האוצר שלו הוא מבני לוי.
ספר "חד וחלק" חלק ב'

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, ליליאן רוזה בת אודטה נגימה, הרסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, חיים מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קאריין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלום, אלחנן בן חנה אנושקה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטיין היימה שמחה. זיווג הגון: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר, אמיל חיים בן עזו עזיזה, רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הורבט בן ג'ולי.

כאיש אחד בלב אחד

פרשת במדבר נקראת בדרך כלל סמוך לחג השבועות. הפרשה פותחת במלים: "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי וכו'" בספר "פנים יפות" מובא, שהתבות "מִדְבַּר סִינַי" הן בגימטריא "שלום", ויש בכך רמז שהתנאי לקבלת התורה הוא שיהיה שלום בין בני ישראל כמו שנאמר: "ויחן שם ישראל נגד ההר" פירוש כאיש אחד בלב אחד. מביא בעל ה"פנים יפות" את דברי חז"ל במדרש, שהטעם לשם 'סיני' הוא שמשם ירדה שנאה לאומות העולם. הוא מבאר בדרך דרוש, שירדה השנאה מעם ישראל, כלומר ירדה והסתלקה לה השנאה שהייתה בין אדם לחבירו בתוך בני ישראל, ועברה לאומות העולם, ועל ידי זה זכו ישראל למתן תורה.

מוסיף על כך רבי אברהם מרדכי סולמינסקי, ומביא בהקשר לזה את דברי ה"חתם סופר" בדרשותיו: בבוא משה ממדין, אמר ה' לאהרן: "לך לקראת משה המדברה וילך ויפגשוהו בהר האלוקים וישק לו" (שמות ד. כז). היתה זו דרגה גבוהה של אחוה, ששמח אהרן ביותר בגדולת משה, אחיו הקטן, ועל אף שידע שמשה הוא זה שיושיע את ישראל, ולא הוא בעצמו. כיון שהיה מפגש זה בהר האלקים, הושפע המקום בהשראת השלום וכשבאו לשם בני ישראל, הגיעו בזכות זה לדרגת: "כאיש אחד בלב אחד"

ספר "ומתוק האור ספירת העומר, חג שבועות"

